

Skarga Pana Pawła Klimowicza na Radę Dzielnicy V Krowodrza dotyczy nieprawidłowego działania Rady Dzielnicy w związku ze zgłoszonym projektem uchwały w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu członka Rady – Pana Zbigniewa Marcisza.

Przepis § 157 ust. 1 pkt 4 jednobrzmiących Statutów Dzielnic I – XVIII stanowi, iż wygaśnięcie mandatu członka Rady następuje wskutek utraty prawa wybieralności lub nieposiadania go w dniu wyborów. W § 84 ust. 1 Statutów Dzielnic zdefiniowane zostało czynne prawo wyborcze. Prawo wybierania do Rady ma każdy obywatel polski oraz obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, oraz stale zamieszkuje na obszarze działania danej Rady. Natomiast zgodnie z § 85 ust. 1 Statutów Dzielnic prawo wybieralności (bierne prawo wyborcze) przysługuje osobie mającej prawo wybierania do właściwej terytorialnie Rady.

Z konstrukcji przepisu § 85 wynika, iż bierne prawo wyborcze zostało zdefiniowane jako pochodna czynnego prawa wyborczego. Tym samym, aby móc określić czy osoba posiada bierne prawo wyborcze do danej Rady dzielnicy, w pierwszej kolejności należy ustalić czy posiada ona czynne prawo wyborcze do tej Rady.

Zgodnie z § 106 Statutu Dzielnicy, osoby, którym przysługuje prawo wybierania, wpisywane są do spisu wyborców. Wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu. Organ administracji właściwy dla ewidencji ludności sporządza najpóźniej na 14 dni przed dniem wyborów spisy wyborców na podstawie zaktualizowanego rejestru wyborców w Krakowie, prowadzonego przez jednostkę organizacyjną Miasta zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach prawa. Przepis art. 18 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy stanowi:

- stały rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo wybierania;
- rejestr wyborców stanowi zbiór danych osobowych z ewidencji ludności;
- można być ujętym tylko w jednym rejestrze wyborców;
- rejestr wyborców służy do sporządzania spisów wyborców uprawnionych do udziału w wyborach, a także do sporządzania spisów osób uprawnionych do udziału w referendum;
- rejestr wyborców potwierdza prawo wybierania oraz prawo wybieralności.
- wyborcy będący obywatelami polskimi, zameldowani na obszarze gminy na pobyt stały są wpisywani do rejestru wyborców z urzędu.

Wyborcy stale zamieszkali na obszarze gminy pod innym adresem aniżeli adres ich zameldowania na pobyt stały na obszarze tej gminy mogą być wpisani do rejestru wyborców pod adresem stałego zamieszkania, jeżeli złożą w tej sprawie w urzędzie gminy wniosek zawierający dane, o których mowa w § 1, wraz ze wskazaniem adresu ostatniego zameldowania na pobyt stały na obszarze gminy.

Spisy wyborców sporządza się na podstawie ewidencji ludności według stanu na dzień sporządzania spisów.

W spisie wyborców wymienia się nazwisko i imiona, imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL i adres zamieszkania wyborcy.

Pan Zbigniew Marcisz w dniu wyborów 16 listopada 2014 r. był objęty spisem wyborców obejmującym Dzielnicę IV Prądnik Biały i skorzystał z prawa wybierania Rady w tej Dzielnicy.

Jednocześnie przed wyborami do Rady Dzielnic V Zbigniew Marcisz złożył do Dzielnicowej Komisji Wyborczej Dzielnic V Krowodrza zgłoszenie kandydata na radnego Dzielnic V Krowodrza w okręgu wyborczym nr 20 wraz z oświadczeniem, iż wyraża zgodę na kandydowanie na członka Rady Dzielnic V Krowodrza w okręgu wyborczym nr 20 oraz że posiada prawo wybieralności (bierne prawo wyborcze) do Rady Dzielnic V Krowodrza.

Niewątpliwie nie można rozdzielić czynnego i biernego prawa wyborczego do Rady Dzielnic, skoro prawo wybieralności można posiadać tylko tam gdzie posiada się prawo wybierania. Prawo wybieralności do Rady danej Dzielnic posiada osoba mająca prawo wybierania do tej właśnie Rady. Oświadczenie osoby zainteresowanej o posiadanym prawie wybieralności nie jest jedynym dokumentem decydującym o ustaleniu tego prawa, albowiem istnieją inne możliwości obiektywnej weryfikacji tej okoliczności. W rejestrze wyborców z urzędu wpisywani są wyborcy będący obywatelami polskimi, zameldowani na obszarze gminy na pobyt stały. Zameldowanie jest instytucją prawa administracyjnego i fakt zameldowania potwierdza formalnie zamiar stałego pobytu w określonym miejscu. Rejestr wyborców oraz spis wyborców nie mają charakteru absolutnego, gdyż procedura wyborcza przewiduje możliwość weryfikowania danych zawartych w rejestrze czy też spisie wyborców.

Kodeks wyborczy określa środki prawne w celu dokonania wpisu danej osoby do rejestru wyborców czy też skreślenie z rejestru. Statut Dzielnic przewiduje procedurę dotyczącą złożenia reklamacji w zakresie sporządzonego i wyłożonego do publicznego wglądu spisu wyborców.

W przedstawionym stanie faktycznym Pan Zbigniew Marcisz - kandydat do Rady Dzielnic V miał ustalone prawo wybierania do Rady Dzielnic IV i z prawa tego skorzystał. Brak jest informacji, aby Zbigniew Marcisz jako wyborca do Rady Dzielnic IV wnosił w trybie statutowym reklamację w sprawie nieprawidłowości sporządzonego i wyłożonego do publicznego wglądu spisu wyborców Dzielnic IV. Wobec powyższego kandydat na radnego nie mógł posiadać prawa wybieralności do Rady innej niż Dzielnic IV. Istnieje co prawda oświadczenie radnego jako kandydata na radnego o przysługującym prawie wybieralności do Rady Dzielnic V. Jednakże samo oświadczenie zainteresowanego należy zweryfikować z uwzględnieniem innych okoliczności. Tym bardziej, iż zgodnie ze sporządzonym spisem wyborców do Rady dzielnic IV Zbigniew Marcisz skorzystał z ustalonego prawa wybierania do Rady Dzielnic IV.

Przedstawione okoliczności sprawy pozwalają postawić tezę, iż w dniu wyborów kandydat nie posiadał prawa wybieralności do Rady Dzielnic V, a tym samym zachodzi przesłanka do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu określona w § 157 ust.1 pkt 4 uchwały nr XCIX/1499/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Dzielnic V Krowodrza.

Zgodnie z przepisem § 157 ust. 3 Statutów Dzielnic, w przypadku zaistnienia przesłanki określonej w § 157 ust. 1 pkt 4, obowiązkiem Rady Dzielnic jest podjęcie uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu członka Rady, w terminie 30 dni od dnia powzięcia informacji. Brak jest innych podmiotów, które mogłyby podjąć zastępcze rozstrzygnięcie w tym przedmiocie zamiast Rady Dzielnic.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia należy uznać, że zarzuty zawarte w przedmiotowej skardze są zasadne.

Niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi w rozumieniu art.237 § 3 w związku z art. 238 §1 k.p.a.